

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026

Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

513/00.01.02.05/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

johtava asiantuntija Pia Haverinen, p. 050 398 7621

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026-2029.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.05.2026

§ 129

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus poistaa 4.5.2026 tekemänsä päätöksen § 119 ja ratkaisee asian uudelleen seuraavalla tavalla:

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026-2029.”

Perusteluosa

Kaupunginhallitus hyväksyi 4.5.2026 § 119 Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 ja päätti tehdä kaupunginvaltuustolle ehdotuksen merkitä hyvinvointisuunnitelma tiedoksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:n 3 momentin mukaan: Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Hyvinvointisuunnitelmasta päättäminen kuuluu kaupunginvaltuustolle, joten kaupunginhallitus on ylittänyt toimivaltansa päättäessään hyvinvointisuunnitelmasta.

Hallintolain 50 §:n mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Koska § 119 käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirhe, kaupunginhallitus tekee itseoikaisun poistamalla päätöksensä. Kaupunginhallitus ratkaisee asian uudelleen ehdottamalla kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026–2029.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 4.5.2026

119 §

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026–2029.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026–2029 tiedoksi."

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 14.04.2026

§ 49

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin korjatulla liitteellä.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026–2029 ja edelleen antaa hyvinvointisuunnitelman tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Käsittely

Asiaan oli jaettu seuraava muutosmoniste:

”Esityslistan liite korvataan oheisella liitteellä. Liitteeseen on tehty seuraava muutos sivulle 31 kohtaan 7 Hyvinvointisuunnitelman hyväksyminen: Teksti ”Hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty Lahden kaupunginvaltuustossa xx.x.2026” on muutettu muotoon ”Hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty Lahden kaupunginhallituksessa xx.xx.2026 ja viety tiedoksi Lahden kaupunginvaltuustoon xx.x.2026”.

Perusteluosa

Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) määrittelee kunnan tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Lain mukaan kaupungin tulee raportoida valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä, hyvinvoinnista ja niiden edistämiseksi toteutetuista toimenpiteistä sekä valmisteltava vähintään kerran valtuustokaudessa hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma.

Hyvinvoinnin tilan selvittämiseen ja seurantaan velvoittaa myös kuntalaki (410/2015), jonka mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Lahdessa laaja hyvinvointisuunnitelma laaditaan neljän vuoden välein.

Valtuustokauden alussa laadittavaan hyvinvointisuunnitelmaan on koottu

hyvinvointitavoitteet, toimenpiteet ja arviointimittarit kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman laadintaa ovat ohjanneet:

- Lahden kaupungin strategia 2035 "Lahti 2035-Tehty kestäväksi"
- Hyvinvoinnin ja kasvun Lahti 2030 -valtuustosopimus ja kärkiohjelmat 2025–2029
- Päijät-Hämeen alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärjet (hyte-kärjet) sekä alueelliset hyvinvointisuunnitelmat
- Kaupunginvaltuustossa (10.3.2025 §24) hyväksytty Lahden kaupungin hyvinvointikertomus 2021–2024
- Alueelliset ohjelmat: Luontoaskel terveyteen ja Liikkuva Päijät-Häme 2030

Keskeiset hyvinvointitavoitteet 2026–2029:

Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa on kolme kaupunkistrategiaan pohjautuvaa teemaa: Elinvoimaista kasvua, Hyvinvointia sekä Turvallisuutta ja rohkeaa uudistumista. Näiden teemojen alle on määritelty tavoitteet, toimenpiteet ja arviointimittarit. Keskeiset hyvinvointitavoitteet ovat:

- työllisyystilanteen paraneminen ja toimeentulohaasteiden väheneminen
- koulutukseen kiinnittymisen vahvistuminen
- osallisuuden ja vaikuttamisen lisääntyminen
- psyykkisen kuormituksen ja yksinäisyyden väheneminen
- liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden lisääntyminen
- koetun terveydentilan paraneminen sekä päihteiden käytön väheneminen

- arjen turvallisuuden kokemuksen vahvistuminen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
- asukkaiden mahdollisuus kehittää omaa asuinympäristöään muuttuvissa olosuhteissa

Hyvinvointisuunnitelman laadinnasta on vastannut elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, käytännön valmistelusta Hyvinvoiva Lahti -työryhmä ja työn koordinoinnista osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalvelut -yksikkö.

Seuraavaksi hyvinvointisuunnitelman pohjalta laaditaan laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2025–2028, joka tuodaan valtuustokäsittelyyn keväällä 2029, valtuustokauden lopussa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: asian valmistelija